

Bulgariei¹ —, articolul de față, capitol dintr-o sinteză în pregătire, îmbrățișează pentru prima oară² toate mișcărilor populației ce trece la nord sau la sud de Dunăre în timpul războiului ruso-turc din 1828—1829 și în anii imediat următori. El stabilește, pe bază documentară sigură, atât numărul bulgarilor care s-au așezat în Țara Românească din vremuri mai vechi și pînă spre 1840, precum și satele și orașele în care aceștia locuiau³.

Emigrările din anii 1828 și 1829. Emigrările la nord de Dunăre legate de războiul ruso-turc din 1828—1829 au început înaintea operațiilor militare. Construcțiile, transporturile, rechizițiile, întărirea cetăților reprezentau sarcini grele pentru populația creștină, care-și căuta scăparea la nord de Dunăre. Ca de obicei, în ajunul declarării războiului, bande prădalnice turcești jefuiau satele de pe țărmul drept al Dunării și populația se refugia în țară la noi. Deseori jafurile se extindeau și pe malul stîng, de unde fugarii erau readuși. De asemenea, în retragerea lor de pe teritoriul raialelor, turcii luau cu ei o parte a populației satelor. Astfel, din raiaua Turnului au fost trecute pe malul drept al Dunării 566 de familii românești din satele Flămînda (248 de familii), Măgurelele (229 de familii), Odaia (61 de familii) și Uda (28 de familii), care aparțineau

¹ În articolul *Emigrarea bulgarilor în Țara Românească în timpul războiului ruso-turc din 1806—1812*, publicat în Rsl, VIII, 1963, p. 27—58, am prezentat prima din cele două mari emigrații favorite de războaiele ruso-turce. Articolul *Emigrarea bulgarilor din Sliven în Țara Românească în anul 1830*, în Rsl X, 1964, p. 289—314, prezintă un episod important dintr-a doua. Vezi în legătură cu aceeași problemă, și articolele: *Румыно-русская помощь оказанная болгарам эмигрировавшим в румынские княжества вследствие войны 1828—1829 гг.*, în Rsl, II, 1958; *Аșezămintele coloniștilor bulgari din 1830*, în Rsl, III, 1958.

Activitatea politică a emigrației bulgare și raporturile ei cu oficialitatea românească face obiectul lucrării *Mișcările revoluționare de la Brăila*, București, 1958, și articolelor: *Știri și documente inedite asupra mișcării revoluționare de la Brăila*, în Rsl, V, 1962, p. 85—120; *Activitatea politică a emigrației bulgare din Țara Românească în primele decenii ale sec. al XIX-lea*, în «Analele Universității București», seria Științe sociale. Istorie, 1963, p. 27—51; *Relațiile româno-turce, înființarea comitetului central secret bulgar și legăturile acestuia cu guvernul român*, în «Studii», 1963, nr. 4, p. 842—867; *Atitudinea lui Mihail Kogălniceanu, a unor autorități românești din porturile dunărene și a maselor populare în timpul trecerii cetei lui Hristo Botev*, în Rsl, IV, 1960, p. 251—265.

Activitatea culturală face obiectul articolelor și lucrărilor: *Культурни връзки между български и румънски в началото на българското възрождение*, Sofia, 1945; *Influențe românești și contribuția emigrației bulgare din Țara Românească la începuturile școlii moderne din Bulgaria*, în «Revista de pedagogie», 1963, nr. 3, p. 56—76, și *Ролята на българската емиграция в Румъния за културното възрождение на българите през периода 1830—1840*, în volumul *Славянска филология*, V, Sofia, 1963.

² Emigrările din anii războiului ruso-turc de la 1828—1829 și din cei imediat următori nu s-au bucurat pînă acum de cercetări speciale. Ele sînt cunoscute fragmentar și incomplet din unele lucrări ce au atins indirect această problemă. Materialul documentar pe baza căruia trebuie cercetate se află mai ales în depozitele Arhivelor statului din București și din alte orașe ale țării noastre. O mică parte a acestor documente a fost publicată (vezi mai ales S. t. Romanovski, *Българите в Влашко и Молдова. Документи*, Sofia, 1930), cea mai mare fiind încă inedită. O altă serie de importante documente se află în arhivele din U.R.S.S., nefiind încă publicate. De multe ori însă ele repetă datele furnizate de documentele noastre interne. De mare importanță sînt apoi documentele turcești, aproape total inedite. Cercetarea de față se întemeiază mai ales pe documentele de la Arhivele statului din București, cele mai multe inedite, ca și pe unele documente turcești.

³ Dat fiind că emigrarea bulgarilor la nord de Dunăre a început din vremuri mult mai vechi și că în mod firesc, în decursul secolelor, o mare parte a lor s-a asimilat cu populația băștinașă, se dau date cifrice asupra așezărilor bulgare din Țara Românească, așa cum apar ele în catagrafia generală a țării făcută în 1838. Toate aceste date, stabilite pe bază documentară indiscutabilă, înlătură o serie de cifre exagerate care au circulat și mai circulă încă în diferite lucrări și pe baza cărora s-ar putea ajunge la concluzii greșite.